

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Ing. V. D.**, bytem T. 14, zastoupený Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Čáslavská 8, Praha, proti žalované: **Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně**, se sídlem T. G. Masaryka 5555, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 26.5.2015, č.j. 922/R/2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí rektora Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 26.5.2015, č.j. 922/R/2015, a rozhodnutí děkana Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 31.3.2015, č.j. 1675/st/2015, **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 17 581 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Bohdany Novákové, advokátky se sídlem Čáslavská 8, Praha 3.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí rektora žalované ze dne 26.5.2015, č.j. 922/R/2015, kterým bylo na základě odvolání žalobce změněno rozhodnutí děkana Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 31.3.2015, č.j. 1675/st/2015 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), o vyměření poplatku za studium ve výši 17 000 Kč tak, že vyměřený poplatek byl snížen na 8 500 Kč. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci vyměřen poplatek ve výši 17 000 Kč za čtvrtých započatých šest měsíců studia přesahujících standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „ZVŠ“).

I. Shrnutí žaloby

Žalovaná podle žalobce pochybila, neboť v nyní posuzované věci aplikovala § 58 odst. 3 ZVŠ, ačkoli měla aplikovat § 58 odst. 4 ZVŠ. Žalovaná tedy do doby navazujícího magisterského studia podle žalobce nesprávně započítala dobu předchozích studií, která byla ukončena jinak než řádně. Žalobce namítá, že až v případě, kdy celková doba dalšího studia (§ 58 odst. 4 ZVŠ) přesáhne standardní dobu studia, měla žalovaná postupovat podle § 58 odst. 3 ZVŠ. Podle žalobce tedy žalovaná mohla poplatek za delší studium požadovat až ve chvíli, kdy studium žalobce v magisterském programu přesáhlo standardní dobu. Dřívější doba studia na Masarykově univerzitě, které bylo ukončeno jinak než řádně, byla započítána již při studiu bakalářského programu na Fakultě aplikované informatiky žalované, který žalobce ukončil řádně dne 12.6.2013; podle žalobce tedy žalovaná dřívější dobu studia žalobci započítává dvakrát.

Žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalované

Žalovaná ve svém vyjádření uvádí, že aplikace § 58 odst. 4 ZVŠ v dané věci nebyla namístě. Studoval-li žalobce jako absolvent bakalářského studijního programu navazující magisterský program, neznamená to podle žalované, že se jedná o další studium ve smyslu § 58 odst. 4 ZVŠ. Žalovaná má za to, že postupovala v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29.8.2013, č.j. 7 As 46/2013-34. Podle žalované není studium navazujícího magisterského studijního programu dalším studiem ve smyslu § 58 odst. 4 ZVŠ, což vyplývá právě z tohoto ustanovení, dle kterého se poplatek za další studium nevyměří, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském programu.

S ohledem na výše uvedené žalovaná navrhuje žalobu zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalované a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce studoval v období od 14.9.2005 do 12.2.2009 na Fakultě informatiky Masarykovy univerzity v bakalářském studijním programu; toto studium žalobce ukončil jinak než řádně ve smyslu § 45 odst. 3 ZVŠ. Od 14.9.2010 studoval žalobce bakalářský studijní program na Fakultě aplikované informatiky žalované. Studium bylo dne 12.6.2013 řádně zakončeno státní závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné bakalářské práce. Od 25.9.2013 pak žalobce na stejné fakultě žalované studoval navazující magisterský studijní program (§ 46 odst. 2 první věta ZVŠ).

Spornou právní otázkou v nyní posuzované věci je, zda žalovaná správně aplikovala ustanovení ZVŠ, když žalobci vyměřila poplatek za prodloužené studium v souladu s § 58 odst. 3 ZVŠ (poplatek za tzv. *delší* studium).

Podle § 58 odst. 3 ZVŠ studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3 ZVŠ, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou.

Podle § 58 odst. 4 ZVŠ studuje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ podle odstavce 2; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho. Pokud celková doba dalšího studia překročí standardní dobu studia, stanoví veřejná vysoká škola poplatek za studium podle odstavce 3 (poplatek za tzv. *další* studium).

Otázka výkladu citovaných ustanovení ZVŠ již byla judikaturou správních soudů řešena. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29.8.2013, č.j. 7 As 46/2013-34, uvedl, že „*vyměřuje-li veřejná vysoká škola absolventovi poplatek za studium,*

musí postupovat podle § 58 odst. 4 ZVŠ a vyměřit poplatek za další studium, bez ohledu na to, že existuje v matrice studenta záznam o předchozích studiích ukončených jinak než řádně, v nichž studoval před řádným ukončením svého předchozího studia. Až v případě, kdy celková doba studia absolventa v dalším studiu přesáhne standardní dobu studia podle § 45 odst. 2 nebo § 46 odst. 2 ZVŠ, lze postupovat podle § 58 odst. 3 citovaného zákona a vyměřit absolventovi poplatek za delší studium“. Nejvyšší správní soud dále v této souvislosti zdůraznil, že „Stát tak podporuje v první řadě dosažení jednoho vysokoškolského titulu [bakalářského (resp. přímo magisterského nenavazujícího) titulu] v určitých mezích plně. To zákonodárce vyjádřil tím, že umožnil bezúplatné studium bakalářských a magisterských nenavazujících studijních programů v celkové době standardního studia prodloužené o další jeden rok. Pokud je však tato doba překročena, dochází již ke zpoplatnění studia formou poplatku za delší studium, které musí být minimálně ve výši jedenapůlnásobku zákonem stanoveného základu. Jde tedy již o jistou regulaci délky studia, která vede i k tomu, aby nebyl systém vysokoškolského studia zatěžován věčnými studenty, kteří reálně nejsou schopni vysokoškolské studium ukončit, nebo jen za neadekvátní dobu. Získání dalšího vysokoškolského titulu bylo zákonodárcem sice považováno za určitý nadstandard, nicméně v zásadě prospěšný, a proto byla obecně za toto další studium zavedena možnost výběru poplatku za další studium, které však bylo ohraničeno naopak maximální možnou výší jednonásobku zákonem stanoveného základu. Teprve v okamžiku, kdy uvedené studium překročilo délku již pouze standardního studia (tedy nikoliv prodlouženého o jeden rok) dochází opět k výraznější regulaci délky studia výběrem poplatku za delší studium ve výši minimálně jedenapůlnásobku základu. Výjimku tvoří právě nyní řešené navazující magisterské studium, které lze považovat za druhý nejvíce privilegovaný způsob studia, zjevně s cílem, aby co nejvíce osob dosáhlo nejen nejnižšího stupně vysokoškolského studia, ale pokud možno i magisterského... Pokud se však tento předpoklad nenaplní již během standardní doby studia, nastupuje stejně jako u dalších studentů dalšího studia regulace v podobě poplatku za delší studium.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.6.2017, č.j. 9 As 160/2016-49).

Zdejší soud má v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu za to, že v případě žalobce je nutno aplikovat ustanovení týkající se vyměření poplatku za další studium dle § 58 odst. 4 ZVŠ a nikoli § 58 odst. 3 ZVŠ, jak učinila žalovaná. V nyní posuzované věci přitom není sporu o tom, že žalobce – jako absolvent bakalářského studijního programu – studoval v navazujícím magisterském studijním programu. Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku ze dne 29.8.2013, č.j. 7 As 46/2013-34, dovodil, že z jazykového i systematického výkladu dotčených ustanovení ZVŠ je patrné, že smyslem rozdělení pojmu student v hypotéze § 58 odst. 3 ZVŠ a pojmu absolvent, který studuje v dalším studijním programu, v hypotéze § 58 odst. 4 ZVŠ, bylo výslovně odlišit postavení těchto subjektů a stanovit jim různé právní režimy z hlediska vyměření poplatků za studium. Také v citovaném rozsudku ze dne 22.6.2017, č.j. 9 As 160/2016-49, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že do kategorie

absolventů studující další studium patří i skupina absolventů bakalářského studijního programu studujících navazující magisterský studijní program. Absolventem je tedy ve smyslu § 58 odst. 4 ZVŠ taková osoba, která řádně ukončila studium na některé z vysokých škol, získala akademický titul a započala další studium v bakalářském či magisterském studiu – je jím tedy i žalobce v nyní posuzované věci.

Aplikace § 58 odst. 3 ZVŠ by v tomto případě byla možná pouze tehdy, pokud by další studium žalobce, tedy studium v navazujícím magisterském studijním programu, překročilo standardní dobu studia.

Podle § 46 odst. 2 věty první ZVŠ magisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program; standardní doba tohoto studia je nejméně jeden a nejvýše tři roky.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce zahájil studia v navazujícím magisterském programu dne 25.9.2013 a ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (31.3.2015) studoval čtvrtý semestr navazujícího magisterského programu, nepřekročil standardní dobu dalšího studia - tedy studia bezprostředně navazujícího magisterského studijního programu. Ostatně ze žalobní argumentace plyne a žalovaná to nikterak nezpochybňuje, že žalobce řádně ukončil navazující magisterský program dne 9.6.2015, a tudíž standardní dobu studia nepřekročil.

Soud přisvědčuje žalobci i v tom, že doba předchozího studia by takto byla ze strany žalované započítána dvakrát, a to jak při vyměrování poplatku za delší studium v průběhu jeho studia v bakalářském studijním programu, tak i během studia v navazujícím magisterském programu. V případě studia v bakalářském studijním programu žalovaná správně aplikovala § 58 odst. 3 ZVŠ, když při vyměření poplatku za delší studium žalobci započítala též doby všech studií v bakalářských programech, které byly ukončeny jinak než řádně dle § 45 odst. 3 ZVŠ, čímž zohlednila žalobcovo předchozí neúspěšné studium na Fakultě informatiky Masarykovy univerzity v Brně. Tento postup žalované žalobce nezpochybňuje a uvádí, že stanovené poplatky řádně uhradil. Řádným ukončením studia v bakalářském studijním programu u žalované však žalobce přešel do režimu absolventa, na něhož se vztahuje právě § 58 odst. 4 ZVŠ.

Podle zdejšího soudu tak žalovaná nebyla oprávněna vyměřit žalobci poplatek za delší studium dle § 58 odst. 3 ZVŠ.

S ohledem na výše uvedené dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil. Důvody, pro které bylo zrušeno žalobou napadené rozhodnutí, se vztahují i na rozhodnutí prvostupňové, proto soud zrušil podle § 78 odst. 3 s.ř.s. i toto rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s. V něm je žalovaná vázána právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IV. Náklady řízení

O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3000 Kč za zaplacený soudní poplatek, dále náklady na právní zastoupení za tři úkony právní služby po 3100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, žaloba a replika) a jeden úkon právní služby (výzva k plnění žalované) za 1550 Kč; dále za čtyři režijní paušály po 300 Kč, to vše dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a odst. 2 písm. h), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupkyně žalobce je plátcem DPH, byla k nákladům za právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Celkem se tedy jedná o částku 17 851 Kč, kterou je žalovaná povinna zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě. Žalovaná ve věci nebyla úspěšná, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. července 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu